

Gepubliceerd op *Sovon.nl* (<https://www.sovon.nl>)

[Home](#) > Tweede Living Planet Report verschenen

[1]

30 oktober 2017

Tweede Living Planet Report verschenen

Nederland heeft een unieke kans om de verloren deltanatuur in Zeeland en Zuid-Holland terug te brengen en tegelijkertijd het landschap te beschermen tegen de stijgende zeespiegel. Door natuur en water de ruimte te geven ontstaat een groene kustverdediging als alternatief voor hogere dijken, dammen en meer stortsteen. Een open verbinding tussen zee en rivier en herstel van zandplaten, kwelders en schelpdierbanken geeft ook trekvogels en -vissen een toekomst in de Nederlandse delta.

Dat staat in het Living Planet Report 'Zoute en Zilte Natuur in Nederland'. Het rapport is een samenwerking van het Wereld Natuur Fonds (WNF) met de soortenorganisaties, Sovon en Naturalis Biodiversity Center. Het tweede rapport over trends in diersoorten in Nederland concentreert zich dit keer op de Zuidwestelijke Delta, de Waddenzee, Noordzee, kust en duinen. Niet eerder werden voor deze gebieden zoveel data van onderzoeksinstituten en de soortenorganisaties over diersoorten samengebracht en geanalyseerd.

Samenvatting

Onderstaande infographic geeft grafisch de belangrijkste conclusies weer.

[2]

Deltanatuur

Het Living Planet Report beschrijft dat veel oorspronkelijke natuur in de Nederlandse delta is verdwenen door de bouw van de Deltawerken, inpolderingen, verdieping van vaargeulen en vervuiling. De Deltawerken hebben het Haringvliet en de Grevelingen volledig afgesloten van zee. Vissen als paling, zalm, zeeprink- en -forel en de steur die tussen rivier en zee trekken zijn sterk achteruitgegaan of helemaal verdwenen. Zij stoten letterlijk hun neus tegen dijken en dammen.

De natuur in de Wester- en Oosterschelde is sinds 1990 weer licht hersteld. De Westerschelde is schoner geworden waar bodemdieren en vissen van profiteren. Viesetende vogels in de Oosterschelde doen het beter door natuurontwikkelingsprojecten en helderder water. Maar het herstel valt in het niet bij het natuurverlies van de vorige eeuw.

Trekvogels in gevaar

Verontrustend is dat zandplaten in de Ooster- en Westerschelde steeds verder afkalven. Oorzaken zijn het uitbaggeren van de vaargeul in de Westerschelde en veranderde stromingspatronen in de Oosterschelde door de stormvloedkering. De laatste tien jaar gaat het daardoor slechter met vogelsoorten die op droogvallende wadplaten hun eten zoeken. Op termijn dreigt de delta zelfs in gevaar te komen als pleisterplaats voor soorten als de scholekster, tureluur, zilverplevier, kanoet en de bonte strandloper. In het afgesloten Haringvliet en Grevelingenmeer is geen getij meer, waardoor wadplaten en veel geschikte broedgebieden voor vogels zijn verdwenen.

Het Living Planet Report breekt daarom een lans voor natuurlijke oplossingen voor waterveiligheid. Het alsmat ophogen van dijken en ander waterkeringen is niet wenselijk voor natuurherstel en -bescherming en voor het Nederlandse landschap.

Natuur als bondgenoot

Kirsten Schuijt, directeur Wereld Natuur Fonds: "We staan voor een enorme opgave om de komende decennia droge voeten te houden. Laten we dat slim doen door de natuur te omarmen als bondgenoot tegen gevolgen van klimaatverandering. Nederland kan een voorbeeld worden van een drukbevolkte delta waar het veilig en mooi leven is en waar de natuur floreert."

Er wordt al geëxperimenteerd met doorlaatbare dijken, zodat natuurlijke getijddepolders ontstaan waar vogels voedsel kunnen zoeken en die door aangevoerd slib vanzelf hoger worden. WNF werkt aan een proef in de Voordelta - vlak voor het Haringvliet - om schelpdierbanken te herstellen. Mossel- en oesterbanken, die vroeger een groot deel van de Noordzeebodem besloegen, zijn kraamkamers en voedsel- en schuilgebieden voor veel diersoorten en ze kunnen fungeren als natuurlijke golfbreker. Door vooral intensieve visserij met sleepnetten, maar ook ziektes en weersveranderingen zijn deze grotendeels verdwenen.

Open verbindingen

In het Living Planet Report staat dat herstel van de natuurlijke dynamiek in de Zuidwestelijke Delta, waardoor weer zandplaten en kwelders ontstaan, een duurzame en klimaatbestendige oplossing kan zijn voor de stijgende zeespiegel. Waar mogelijk kunnen ook open verbindingen tussen zee en rivieren worden hersteld. De eerste stappen in deze richting worden in 2018 gezet. De sluizen in het Haringvliet gaan dan op een kier, zodat trekvisserij als de zeeforel en de zalm weer in brak water kunnen wennen voor hun tocht vanuit zee naar de rivier, of andersom. Ook de steur, waarvan enkele zijn uitgezet voor herintroductie in de Rijn, moeten kunnen trekken tussen zee en rivier.

Samenwerking

Het Living Planet Report Zoute en Zilte natuur is tot stand gekomen door samenwerking van het Wereld Natuur Fonds met Anemoon, EIS, FLORON, RAVON, de Vlinderstichting, de Zoogdierverseniging en met Sovon Vogelonderzoek Nederland en kennisinstituut op het gebied van biodiversiteit Naturalis Biodiversity Center. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft de berekeningen uitgevoerd en de resultaten zijn opgenomen in het Compendium voor de Leefomgeving, de officiële website met feiten en cijfers over natuur en milieu in Nederland. Gegevens over de zoute en zilte natuur komen van het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), Wageningen Marine Research (WMR), Rijkswaterstaat (RWS-WVL), Informatiehuis Marien (IHM) en het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM).

Download

[3]

Sovon werkte mee

Sovon werkte net als bij het [eerste Living Planet Report](#) [4] mee aan de tot standkoming. De telgegevens die onze waarnemers (en die van de andere PGO's) via de meetnetten verzamelen vormen de kennisbasis van het rapport.

[Disclaimer](#) [Privacyverklaring](#) [Voorwaarden](#) [Colofon](#) [Sitemap](#)

Bron-URL: <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/tweede-living-planet-report-verschenen>

Links

[1] <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/tweede-living-planet-report-verschenen>

[2] https://www.sovon.nl/sites/default/files/pictures/Varia/livingplanetreport_infographic.jpg

[3] https://www.sovon.nl/sites/default/files/doc/lpr-nl_rapport_2017_zoute_en_zilte_natuur.pdf

[4] <https://www.sovon.nl/nl/publicaties/living-planet-report-nederland>